

■ सिद्धेश्वर तलाव
परिसरात साफसफाई
स्वच्छतेविषयी
जनजागृतीवर भर...
पान ३ वर....

सहसंपादक - अनिकेत घनश्याम भंकाळ

(१) थोड़व्यापार (१)

बाबधन परिसरात

दुकानाला लागलेल्या
भीषण आगीत, हवेत
दूरवर पसरले धुरांचे लोट
पुणे - पुण्यातील बाबनदन
परिसरातील एका दुकानाला
भीषण आग लागली. आग
शमविण्यासाठी अनीशमन
दलाच्या ४ गाड्या घटनास्थळी
दाखल झाल्या आहेत. आग
कशामुळे लागली याचे कारण
अद्याप कळू शकले नाही.ये.
बाबनदनमधील शिंदे नगर येथे
असलेल्या दुकानात आग
लागली. आग शमविण्याचे
शर्पीचे प्रवान सुन आहेत.

१५ कोटी दिले, तर
राज्यपाल करतो सांगत
केली एकाची फसवणक

नाशिक : राजकीय नेतेमंडळींशी
आपली ओळख असून कोणत्याही
राज्याचे राज्यपालपद मिळवून देऊ
शकतो, अशा भूत्थापा देत एकाने
तामिळनाडूस्थित व्यक्तीकडे सेवा
शुल्कपोटी १५ कोटींची मागणी
करून सुमारे पाच कोटी नऊ लाख
रुपये घेत फसवणक केली. या
प्रकरणी पोलिसांनी संशयिताला
अटक केली असून न्यायालयाने
त्याची पोलीस कोठडीत रवानगी
केली.

वांद्रे पक्षीय येथील खोजा
क्रिस्तानजवळील परिसरात शनिवारी ही

घटना घडली. मृत व्यक्ती कामरान फैल

रेहमान खान (३६) व्यवसायारो रिक्षा चालक

होता. तो कुटुंबियांसोबत वांद्रे पक्षीय येथील

अशा कलमांतर्गत गुहा दाखल करून अटक

केली. सनानेही कामरानच्या भाऊ सादीकला

मारहाण केल्याचे पोलिसांनी सांगितले.

● नाशिक, सचिन कदम :

महायुतील घटकपक्ष असलेल्या रिपाइं

पक्षाचे अध्यक्ष रामदास आठवले यांनी

राज ठाकोंसंदर्भात मोठं विधान केलं.

महायुतीला राज ठाकोंची गरज नसल्याचं

म्हणत आठवलेनी राज ठाकोंना टोला

लगावलाय. तसेच महायुतीत मनसेच्या

समावेशाला त्यांचा विरोध असल्याच

त्यांनी स्पष्ट केलं. राज ठाकोंना महायुतीत

वेण्यात फायदा नाही. मी असताना त्यांची

काय गरज, असं रामदास आठवले

म्हणालेत. रामदास आठवलेनी केलेल्या

विधानामुळे मनसे अणि महायुतीला

व

संपादकीय

संपादक - राकेश शंकर गोरे

जीडीपीचा नीचांक; महागाईचा उच्चांक

आज पुरेशी मागणी नाही आणि व्याजदरही जास्त असताना उद्योगपती कर्ज उभारणी मर्यादित करणार, हे स्पष्ट आहे. म्हणूनच अर्थगती वाढवण्याची जबाबदारी पुन्हा एकदा सरकारवरच येऊन पडली आहे! देशाचा आर्थिक विकासदर चालू आर्थिक वर्षांच्या जुलै ते सप्टेंबर यादरम्यान दोन वर्षांच्या नीचांकी पातळीपर्यंत, म्हणजे ५.४ टक्क्यांपर्यंत घसरला असून, याची केंद्र सरकाराला दखल घ्यावीच लागेल. शहरी ग्राहकांची घटलेली मागणी आणि उत्पादन तसेच खाणकाम क्षेत्राच्या निराशाजनक कामगिरीमुळे अर्थव्यवस्थेची वाढ खुटलेली दिसते. परंतु तीही सर्वधिक वेगाने वाढणारी अर्थव्यवस्था, हे बिस्तू देशाने कायम राखले आहे. आर्थिक वर्ष २०२३-२४ मधील जुलै ते सप्टेंबर या तिमाहीत जीडीपी म्हणजे सकल देशांतर्गत उत्पादनातील वाढ ८.१ टक्के राहिली होती. तर एप्रिल ते जून २०२४ या पहिल्या तिमाहीत हा दर ६.८ टक्क्यांवर होता. तर शुक्रवारी जाहीर झालेल्या दुसर्या तिमाहीचा दर हा रिझर्व बैंकेच्या ७ टक्के अनुमानाच्या तुलनेत तब्बल दीड टक्क्याहून अधिक मंदावला आहे, ही नव्हीची कालजी करावी अशी बाब आहे. या आधी ऑटोबोर ते डिसेंबर २०२२ दरम्यान जीडीपी वाढीचा दर ४.३ टक्क्यांचा नीचांक नोंदवण्यात आला होता. राष्ट्रीय संसिद्धिकी विभागाच्या आकेडेवारीनुसार, कृषी क्षेत्राच्या वाढीची वेग वर्षांपूर्वीच्या १.७ टक्क्यांवरून सरलेल्या जुलै-सप्टेंबर तिमाहीत दुपटीने वाढून, ३.५ टक्क्यांवर पोहोचला आहे. परंतु उत्पादन क्षेत्राची कामगिरी सुमार राहिली असून, दुसर्या तिमाहीत विकासदरो २.२ टक्क्यांवर आक्रमला आहे. मागील वर्षांच्या याच कालावधीत तो १४.३ टक्क्यांवर गेला होता. म्हणजे उत्पादन क्षेत्राची संपूर्णपणे घसरगुंडी झालेली दिसते. शिवाय खाण आणि उत्खनन क्षेत्रातील कामगिरी गेल्या वर्षी सप्टेंबर तिमाहीही अखेर ११.१ टक्के अशी द्वेरी अंकात राहिली होती. त्या तुलनेत ती यंदाच्या सप्टेंबर तिमाहीत जेमतेम ०.१ टक्क्यांवर आली आहे. शेती क्षेत्रातून जास्तीत जास्त लोकाना बाबेर काढून त्यांना उत्पादन क्षेत्रात स्थलांतरित करण्याचे धोरण आहे. कारण शेती आतबद्याची असल्यामुळे त्यावर लोकांचे पोट भरत नाही. अर्थव्यवस्थेत समाधानकारक विकास होत आहे, तो सेवा क्षेत्राचा वित्त, गृहनिर्माण आणि व्यावसायिक सेवांच्या वाढीचा दर गेल्या तिमाहीत ६.७ टक्के राहिला, जो मागील वर्षांच्या ६.२ टक्के होता. त्याउलट वीज, गेंस, पाणीपुरवठा आणि इतर उपयुक्तां सेवांमध्ये ३.३ टक्क्यांची वाढ झाली आहे. ज्यात वर्षांपूर्वीच्या १०.५ टक्क्यांच्या तुलनेत निम्म्याहून अधिक घट झाली आहे. वीज आणि पाणीपुरवठ्याचा वापर कमी झाला आहे. याचा अर्थ व्यवसाय उद्योगांची गती समाधानकारक नाही. बांधकाम क्षेत्राच्या वाढीचा वेगाही निम्म्यावर आला आहे. खरिपाच्या उत्पादनात भरघोस वृद्धी झाली असून, रब्बी पिकांच्या हंगामाबद्दल आशा आहेत. अर्थातच यामुळे ग्रामीण अर्थव्यवस्था आणि मागणी यांच्यात सुधारणा अपेक्षित आहे. आता या आर्थिक वर्षांच्या शेवटच्या चार महिन्यांत केंद्र सरकारने भांडवती खर्च वाढवल्यास, जीडीपीत आणखी वाढ होऊ शकेल. तसेच झाले तरच संपूर्ण वर्षात ६.५ ते ६.७ टक्के हा विकासदर गाठता येईल. खरे तर जीडीपीची वाढ ५.४ टक्क्यांवर येणे, म्हणजे चंद्रीचे प्रमाण अपेक्षेपक्षा जास्त आहे, असे दिसते. केंद्र आणि राज्यांचा एकत्रित भांडवली खर्च पहिल्या सहा महिन्यांत अनुक्रमे १५ टक्के आणि ११ टक्क्यांनी घसरला आहे. हा खर्च कमी झाल्याच्या परिणाम सर्वच क्षेत्रावर झाला आहे. खासगी क्षेत्रातून गुंतवणूक आटली असताना निवान सकाराचा भांडवली खर्च लक्षणीयरीत्या वाढणे जरूरीचे होते. टक्के होता. प्रामुख्याने खाद्यवस्तूच्या महागाईमुळे हा चलनफुगवटा झाला. या चलनवृद्धीमुळे नजीकच्या भविष्यातही व्याजदर कपात करणे रिझर्व बैंकेला शक्य नाही. किरकोळ महागाई दराची स्वीकाराह मर्यादा चार टक्के इतकी आहे. पण त्यापेक्षा दीड टक्के जास्त महागाई सध्या आहे. भाववाढ आटोक्यात न आल्यास, व्याजदर कपात होणार नाही आणि कमी व्याजात कर्जे मिळाली नाहीत, तर कारखानवार उत्पादन कर्जे काय वाढवू शकतील? महागाई प्रचंड असताना व्याजदर कपात केली, तर खर्च आणि उपभोग प्रवृत्तीस प्रोत्साहन मिळते. मागणी वाढल्यानंतर तिचा फायदा घेण्याकरिता भावीही वाढवले जातात आणि त्यामुळे महागाई आणखी आकाशाला जाऊन भिडते. याउलट व्याजदर वाढवून कर्ज महाग केल्यास अर्थव्यवस्थेतील चलन तरलता कमी होते. देशातील उद्यमशीलता आणि मागणीस प्रोत्साहन मिळण्यासाठी कर्ज काही प्रमाणात स्वस्त होणे गरजेचे असते. परंतु चलनवृद्धीला लगाम घालणे शक्य होत नसल्यामुळे रिझर्व बैंक कालीत सापडली आहे. भाववाढ रोखण्याच्या धडपडीत विकासही कुंठित होण्याची भीती आहे. २०२३-२४ च्या तिसर्या तिमाहीत भावताने ८.४ टक्के इतकीची जीडीपी वाढ नोंदवली. परंतु सकल मूल्यवृद्धीचे (ग्रॅंड वृद्धी अंडिशन) प्रमाण ६.५% इतकेच होते. आजही या परिस्थितीत फारसा बदल झालेला नाही. गेल्या वर्षी विमानतळे, बंदे, रस्ते, रेल्वे या क्षेत्रावर भांडवली खर्च करून, अर्थव्यवस्थेचा गाडा ओढण्याची जबाबदारी सरकारने पार पाडली. शिवाय लोकसभा निवडणूक व्याजाची असल्यामुळे सरकार अधिक गतीने काम करत होते. खासगी क्षेत्र त्या प्रमाणात गुंतवणूक करत नसल्यामुळे केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन आणि रिझर्व बैंकेचे गव्हर्नर शक्तिकात वास हे सतत खासगी क्षेत्रास भांडवली गुंतवणूक वाढवण्याचे आवाहन करत होते.

सत्र परीक्षा पद्धत नकोच!

अध्यापनाचा कालावधी कमी करणारी, विद्यार्थी आणि प्राध्यापकांना सतत परीक्षा आणि मूल्यमापनाच्या चक्रात अडकवून ठेवणारी, संदर्भग्रंथ वाचण्यात आहे. आणि प्राध्यापकांना वेठीस धरत आहे.

विद्यापीठ अनुदान आयोगाने कमी आणि परीक्षाचे जास्त (युजीसी) २०१५ पासून अशी परिस्थिती निर्माण झाली चौंस बेस्ड क्रेडिट आहे. युजीसीच्या २०१८ च्या सिस्टम (सीबीसीएस) च्या पत्रानुसार प्रयेक सत्रात ९० अंमलबजावणीतून शैक्षणिक विवर (साधारणपणे तीन महिने) वर्षात, सत्र परीक्षा पद्धत शिकवणे झालेच पाहिजे, (सेमिस्टर सिस्टम) देशभारात विवर (साधारणपणे तीन महिने) विषय शिक्षण धोरण (एनईपी) २०२० नुसार यापुढे सत्र पद्धती तीन महिन्यांचा शैक्षणिक वर्षाचे दोन वर्षांची पातळीपर्यंत, म्हणजे ५.४ टक्क्यांपर्यंत घसरला असून, याची केंद्र सरकाराला दखल घ्यावीच लागेल. शहरी ग्राहकांची घटलेली मागणी आणि उत्पादन तसेच खाणकाम क्षेत्राच्या निराशाजनक कामगिरीमुळे अर्थव्यवस्थेची वाढ खुटलेली दिसते. परंतु तीही सर्वधिक वेगाने वाढणारी अर्थव्यवस्था, हे बिस्तू देशाने कायम राखले आहे. आर्थिक वर्ष २०२३-२४ मधील जुलै ते सप्टेंबर या तिमाहीत जीडीपी म्हणजे सकल देशांतर्गत उत्पादनातील वाढ ८.१ टक्के राहिली होती. तर एप्रिल ते जून २०२४ या पहिल्या तिमाहीत हा दर ६.८ टक्क्यांवर होता. तर शुक्रवारी जाहीर झालेल्या दुसर्या तिमाहीचा दर हा रिझर्व बैंकेच्या ७ टक्के अनुमानाच्या तुलनेत तब्बल दीड टक्क्याहून अधिक मंदावला आहे, ही नव्हीची कालजी करावी अशी बाब आहे. या आधी ऑटोबोर ते डिसेंबर २०२२ दरम्यान जीडीपी वाढीचा दर ४.३ टक्क्यांचा नीचांक नोंदवण्यात आला होता. राष्ट्रीय संसिद्धिकी विभागाच्या आकेडेवारीनुसार, कृषी क्षेत्राच्या वाढीची वेग वर्षांपूर्वीच्या १.७ टक्क्यांवरून सरलेल्या जुलै-सप्टेंबर तिमाहीत दुपटीने वाढून, ३.५ टक्क्यांवर पोहोचला आहे. परंतु उत्पादन क्षेत्राची कामगिरी सुमार राहिली असून, दुसर्या तिमाहीत तिमाहीत जीडीपी म्हणजे सकल देशांतर्गत उत्पादनातील वाढ ८.१ टक्के राहिली होती. तर एप्रिल ते जून २०२४ या पहिल्या तिमाहीत हा दर ६.८ टक्क्यांवर होता. तर शुक्रवारी जाहीर झालेल्या दुसर्या तिमाहीचा दर हा रिझर्व बैंकेच्या ७ टक्के अनुमानाच्या तुलनेत तब्बल दीड टक्क्याहून अधिक मंदावला आहे, ही नव्हीची कालजी करावी अशी बाब आहे. या आधी ऑटोबोर ते डिसेंबर २०२२ दरम्यान जीडीपी वाढीचा दर ४.३ टक्क्यांचा नीचांक नोंदवण्यात आला होता. राष्ट्रीय संसिद्धिकी विभागाच्या आकेडेवारीनुसार, कृषी क्षेत्राच्या वाढीची वेग वर्षांपूर्वीच्या १.७ टक्क्यांवरून सरलेल्या जुलै-सप्टेंबर तिमाहीत दुपटीने वाढून, ३.५ टक्क्यांवर पोहोचला आहे. परंतु उत्पादन क्षेत्राची कामगिरी सुमार राहिली असून, दुसर्या तिमाहीत तिमाहीत जीडीपी म्हणजे सकल देशांतर्गत उत्पादनातील वाढ ८.१ टक्के राहिली होती. तर एप्रिल ते जून २०२४ या पहिल्या तिमाहीत हा दर ६.८ टक्क्यांवर होता. तर शुक्रवारी जाहीर झालेल्या दुसर्या तिमाहीचा दर हा रिझर्व बैंकेच्या ७ टक्के अनुमानाच्या तुलनेत तब्बल दीड टक्क्याहून अधिक मंदावला आहे, ही नव्हीची कालजी करावी अशी बाब आहे. या आधी ऑटोबोर ते डिसेंबर २०२२ दरम्यान जीडीपी वाढीचा दर ४.३ टक्क्यांचा नीचांक नोंदवण्यात आला होता. राष्ट्रीय संसिद्धिकी विभागाच्या आकेडेवारीनुसार, कृषी क्षेत्राच्या वाढीची वेग वर्षांपूर्वीच्या १.७ टक्क्यांवरून सरलेल्या जुलै-सप्टेंबर तिमाहीत दुपटीने वाढून, ३.५ टक्क्यांवर पोहोचला आहे. परंतु उत्पादन क्षेत्राची क

